

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Novela zákona o potravinách

Petr Bendl, ministr zemědělství

tisková konference

13. listopadu 2012

Ministerstvo zemědělství

Základní východiska

- nejrozsáhlejší změna od vstupu ČR do EU
- dopad na celý potravinářský průmysl
- stanovení povinností provozovatelů potravinářských podniků
- působnost zákona na všechny fáze výroby, zpracování a distribuce potravin
- cílem úprav je posílení ochrany zdraví spotřebitelů a informovanosti konečného spotřebitele
- účinnost novely od 13. 12. 2014 (tj. současně s nařízením EU o označování potravin)

Změny v označování potravin

- Nařízení EU o označování potravin
 - nejrozsáhlejší změna v oblasti označování potravin
 - cílem nařízení je zajištění práva spotřebitele na patřičné informování o potravinách, které konzumují
 - stávající požadavky upraveny a doplněny o:
 - alergenní látky – úprava deklarování těchto údajů na obale
 - výživové údaje – nový povinný údaj
 - země původu – úprava způsobu a rozsahu uvádění země původu

Přehled změn v zákoně o potravinách

- **změny technického charakteru** (113 novelizačních bodů)
 - sjednocení používané terminologie
 - vypuštění duplicitních ustanovení, adaptace předpisů EU
- **změny věcné** (20 novelizačních bodů)
 - zpřesnění požadavků pro provozovatele potravinářských podniků
 - zpřesnění a úprava kompetencí dozorových orgánů
 - úprava výše sankcí
 - změny reagující na praktické zkušenosti orgánů dozoru i provozovatelů potravinářských podniků

Změny technického charakteru

- sjednocení používané terminologie (uvádění na trh, potravina, bezpečná potravina, země původu, podmínky uchování apod.)
- vypuštění duplicitních ustanovení (nově upravených přímo v nařízení EU):
 - potravina, datum použitelnosti, látky určené k aromatizaci, přídatné látky
 - označování balených potravin
 - povinnosti PPP – přídatné látky, potraviny pro zvláštní výživu apod.

Změny věcné

- zpřesnění požadavků pro provozovatele potravinářských podniků
- zpřesnění a úprava kompetencí dozorových orgánů
- úprava výše sankcí
- změny reagující na praktické zkušenosti orgánů dozoru i provozovatelů potravinářských podniků

Zpřesnění požadavků pro provozovatele potravinářských podniků

- potravina neznámého původu (identifikování PPP, který potravinu nebo její složku vyrobil nebo dodal jinému PPP)
- dodržování podmínek uchování a požadavků na jakost (dle prováděcích předpisů, případně stanovené výrobcem)
- označení šarže na výrobku – výrobcem nebo dovozcem (zachování označení šarže)
- u zabalených a nebalených potravin dodržovat lhůty pro uvádění na trh

Kompetence členského státu ke stanovení způsobu a rozsahu deklarování údajů u nebalených potravin a potravin zabalených bez přítomnosti spotřebitele

- NYNÍ
 - potraviny uváděné na trh nebalené (pultový prodej)
 - písemný údaj o vybraných informacích
- NOVÝ NÁVRH
 - potraviny uváděné na trh nebalené (pultový prodej)
 - informace v těsné blízkosti potraviny
 - informace v blízkosti prodeje nebalených potravin
 - informace na vyžádání spotřebitele

Zpřesnění a úprava kompetencí dozorových orgánů

- NYNÍ
 - Státní veterinární správa – výroba, dovoz, vývoz potravin živočišného původu, prodejní úsek, kde dochází k úpravě masa, mléka, ryb nebo prodeji zvěřiny
 - Státní zemědělská a potravinářská inspekce – výroba a uvádění do oběhu potravin, které nekontroluje SVS
- NOVÝ NÁVRH
 - Státní veterinární správa – oblast potravin živočišného původu
 - Státní zemědělská a potravinářská inspekce - oblast potravin rostlinného původu

Zpřesnění a úprava kompetencí dozorových orgánů

- NYNÍ
 - MZe – úřední kontrola při výrobě a uvádění na trh potravin rostlinného a živočišného původu
 - MZd – úřední kontrola ve stravovacích službách, dozor při ohrožení zdraví lidí, při šíření infekčních onemocnění (salmonelóza, otrava metanolem apod.)
- NOVÝ NÁVRH
 - MZe – úřední kontrola při výrobě a uvádění na trh potravin rostlinného a živočišného původu, včetně stravovacích služeb otevřeného typu (provozy hostinské činnosti)
 - MZd – dozor při ohrožení zdraví lidí, při šíření infekčních onemocnění (salmonelóza, otrava metanolem apod.) a provozy uzavřeného typu (školní jídelny, stravování zaměstnanců, zdravotnictví apod.)

Úprava výše sankcí

- NYNÍ
 - do 1 mil. Kč – prohřešky administrativní povahy
 - do 3 mil. Kč – nedodržení požadavků na jakost, podmínky uchování, označování, jiné požadavky vyplývající z předpisů EU apod.
- NOVÝ NÁVRH
 - do 3 mil. Kč – prohřešky administrativní povahy
 - do 10 mil. Kč – nedodržení požadavků na jakost, podmínky uchování, označování, jiné požadavky vyplývající z předpisů EU apod.
 - Zachována zůstává sankce do 50 mil. Kč – nedodržení požadavků na bezpečnost potravin, včetně uvádění spotřebitele v omyl

Novela zákona o Státní zemědělské a potravinářské inspekci

- cílem je zvýšení efektivity výkonu dozoru a ochrany spotřebitelů
- reakce na zkušenosti z výkonu dozoru a aplikace stávajícího zákona o SZPI
- přímá návaznost na novelu zákona o potravinách
- sjednocení používané terminologie
- adaptace nového zákona o kontrole, tzv. kontrolního řádu

Zvýšení efektivity výkonu dozoru a ochrany spotřebitelů

- možnost uložení zákazu užívání prostor, pokud kontrolovaná osoba neumožní vstup inspektora na pozemky, do staveb a jiných prostor
- využití při uvádění na trh nebezpečných potravin, při podezření, že může dojít k ohrožení zdraví spotřebitelů

Zvýšení efektivity výkonu dozoru a ochrany spotřebitelů

- nová forma uložení opatření (tzv. obecné povahy) – možnost rychlé reakce v případech vyžadujících bezprostřední zásah ze strany dozorového orgánu vůči širokému okruhu provozovatelů (např. kauza dioxiny, metanol apod.)

Zvýšení efektivity výkonu dozoru a ochrany spotřebitelů

- rozšíření možnosti uložit opatření, kterým lze pozastavit potraviny nově také z důvodu podezření, že jsou nejakostní či klamavě označené
- (dosud bylo možné využít pozastavení pouze u nebezpečných potravin)
- rozšíření možnosti uložit opatření, kterým lze uložit povinnost provádět na náklady kontrolované osoby po určitou dobu rozborů v laboratoři, i při zjištění nejakostních či klamavě označených potravin
- (dosud bylo využitelné pouze v případě zdravotně závadných potravin)

Souhrn hlavních cílů předkládaných novel zákonů

- posílení ochrany zdraví spotřebitelů a informovanosti konečného spotřebitele
- zvýšení efektivity výkonu dozoru a ochrany spotřebitelů
- potřeba srozumitelnější komunikace kvalitativních požadavků o potravinách se spotřebiteli a provozovateli potravinářských podniků

Děkujeme za pozornost

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ